Suport al **Voluntariat!**

Guia per a Administració Pública

ÍNDEX

QUÈ ÉS EL VOLUNTARIAT? 3
EL PAPER DE L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA 4
LES COMPETÈNCIES DE L'ADMINISTRACIÓ 5
LES ENTITATS I LA GESTIÓ DEL VOLUNTARIAT 6
EINES I ÒRGANS DE SUPORT AL VOLUNTARIAT 7
MESURES DE SUPORT AL VOLUNTARIAT 8
LA XARXA DE VOLUNTARIAT 11

Llei 11/2019, de 8 de març, del voluntariat a les Illes Balears

QUÈ ÉS EL VOLUNTARIAT?

S'entén per voluntariat el conjunt d'accions i activitats d'interès general desenvolupades per persones físiques que reuneixin els següents requisits:

- **Caràcter solidari i altruista**: Mogut exclusivament pel bé comú i sense recerca de lucre.
- **Realització lliure:** Una decisió completament personal i voluntària, sense coacció de cap tipus.
- **Sense contraprestació econòmica o material:** Sense perjudici del rescabalament de les despeses justificades (dietes, transport, etc.) pactades en l'acord de compromís.
- **Dins d'una entitat:** Organitzat sempre en el si de programes concrets d'una entitat sense ànim de lucre acreditada.
- **Caràcter complementari:** Ha d'actuar com a complement de les accions de l'administració, **mai substituir** les seves obligacions de caràcter públic.

LÍNIA VERMELLA CRÍTICA: En cap cas les tasques del voluntariat poden substituir ni amortitzar llocs de feina remunerats de l'administració pública o de les mateixes entitats.

Valors de l'Acció Voluntària

L'acció voluntària es fonamenta en la llibertat, la participació directa i activa com a motor de transformació social, el compromís, l'altruisme, la cooperació, la igualtat d'oportunitats i l'accessibilitat universal de les persones amb discapacitat o en situació de dependència.

EL PAPER DE L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

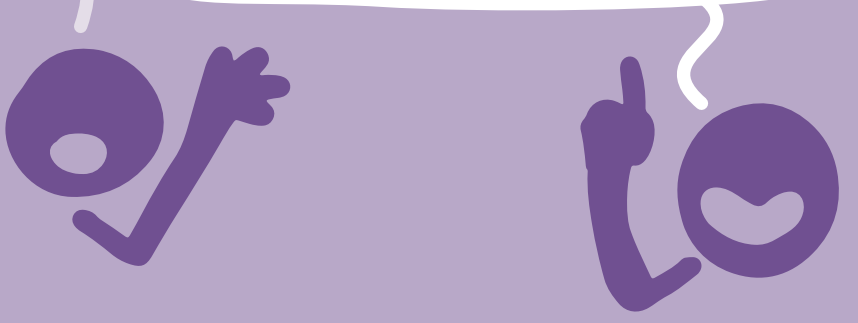
D'acord amb la Llei 11/2019, les administracions públiques de les Illes Balears han d'assumir una posició activa com a facilitadores i impulsores, i no només com a controladores de l'activitat de les entitats del tercer sector, garantint-ne sempre la independència.

La seva missió és oferir col·laboració tècnica i econòmica estable, obrir espais de participació reals i dissenyar polítiques de foment coherents per al seu territori.

EL NOU PARADIGMA DE L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA	
MODEL ANTIC	**MODEL ACTUAL**
Burocràcia rígida Finançament puntual Control extern i tancat	Finestra única i suport Convenis de co-creació Treball comunitari obert

L'administració pública pot tenir voluntariat?

La resposta ràpida és **no!** Únicament pot desenvolupar programes de voluntariat sempre que no hi hagi cap entitat disposada a fer l'acció al seu territori i havent demanat un informe positiu d'excepcionalitat al Fòrum Balear del Voluntariat.

LES COMPETÈNCIES DE L'ADMINISTRACIÓ

El Títol III de la llei del voluntariat defineix les competències de cada administració a les Illes Balears, que són entre d'altres:

Govern de les Illes Balears

- **Crear i actualitzar el Cens d'Entitats de Voluntariat** de les Illes Balears, que ha de ser públic i accessible.
- **Coordinació institucional** amb els consells, òrgans de l'Estat i altres comunitats.
- **Donar suport a les entitats** amb assessorament, formació, recursos i fomentant el voluntariat.
- **Planificació autonòmica:** Aprovar i implantar el "Pla Autonòmic del Voluntariat"
- **Impulsar el Fòrum Balear del Voluntariat** com a òrgan principal de consulta, coordinació i foment.

Consells Insulars

- **Analitzar i impulsar els programes** en el seu respectiu territori insular
- **Assistir i assessorar tècnicament els ajuntaments** en les seves polítiques de promoció i suport al voluntariat local.
- **Aprovar la planificació global a escala insular** agafant com a marc de referència les línies del Pla Autonòmic.
- **Difondre el voluntariat** com a forma de participació.
- **Concedir** ajudes a les entitats de voluntariat

Ajuntaments

- **Impulsar i col·laborar directament** en les activitats que fan les entitats en el seu municipi.
- **Articular canals de participació municipal** mitjançant mecanismes de participació com puguin ser plans municipals de voluntariat

LES ENTITATS I LA GESTIÓ DEL VOLUNTARIAT

QUÈ ÉS UNA ENTITAT DE VOLUNTARIAT?

Són aquelles organitzacions privades sense ànim de lucre que acompleixen activitats d'interès general i que han decidit que la participació voluntària de la ciutadania és un valor imprescindible per assolir la seva missió. Han de complir els requisits següents:

- ☐ **Estar legalment constituïdes** i inscrites en els registres corresponents
- ☐ **Estar integrades per persones voluntàries**, sense perjudici del personal assalariat.
- ☐ **Desenvolupar les seves actuacions** mitjançant programes de voluntariat actius.
- ☐ **Estar inscrites al Cens d'Entitats de Voluntariat de les Illes Balears** de forma obligatòria.

EL CICLE DE GESTIÓ DEL VOLUNTARIAT

Les entitats han de garantir un acompanyament de qualitat a les persones que s'incorporen a col·laborar en diferents fases:

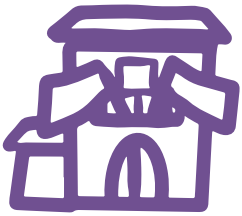

Tota aquesta tasca suposa una inversió de recursos humans, materials i coneixements per part de l'entitat, que en molts de casos necessita impuls i suport per part de les administracions i altres agents.

EINES I ÒRGANS DE SUPORT AL VOLUNTARIAT

FÒRUM DEL VOLUNTARIAT

El Fòrum Balear del Voluntariat és l'òrgan consultiu, de coordinació, de promoció de la participació, de foment de la formació i la investigació de les accions de voluntariat. Entre les seves funcions té assignades per llei:

- **Pla Autonòmic:** ha d'elaborar les seves línies estratègiques de manera participativa.
- **Informe d'excepcionalitat:** Emetre informe si una administració vol dur a terme programes de voluntariat de manera directa, en els casos previstos a la llei.
- **Cooperació i debat:** Ofereix un espai de coordinació i cooperació entre diferents administracions i entitats.

CENS D'ENTITATS DEL VOLUNTARIAT DE LES ILLES BALEARS

Creat amb l'objectiu de disposar de dades reals i actualitzades sobre les característiques del teixit de voluntariat al nostre territori. Totes les entitats de voluntariat tenen el deure d'incorporar-se al Cens i facilitar la informació sobre la seva gestió i acció voluntària.

PLANS DE VOLUNTARIAT A LES ADMINISTRACIONS

Són els instruments de planificació de les polítiques de suport al voluntariat. El **Pla Autonòmic** estableix les grans mesures comunes, els **Plans Insulars** i **Plans Municipals** faciliten als Consells i als ajuntaments l'ordenació i suport del teixit associatiu a escala insular i local.

MESURES DE SUPORT AL VOLUNTARIAT

DIFUSIÓ A LA CIUTADANIA

- **Campanyes de sensibilització:** Dissenyar campanyes institucionals als mitjans de comunicació públics i xarxes socials per visibilitzar el voluntariat i atreure nous perfils.
- **Plataformes digitals:** Crear i mantenir portals web on els ciutadans puguin trobar les entitats del territori i l'acció que desenvolupen filtrades per àmbit, col·lectiu, perfil, ...
- **Fires i esdeveniments públics:** Organitzar fires d'entitats als espais públics per connectar directament les associacions amb els veïns i veïnes.

TREBALL AMB LES ENTITATS DEL TERRITORI

- **Finançament i subvencions:** Convocar línies d'ajuts econòmics estables per garantir la sostenibilitat dels projectes i cobrir les despeses de gestió del voluntariat a les entitats.
- **Cessió d'espais:** Facilitar locals públics, sales de reunions o magatzems (hotels d'entitats) de manera gratuïta o a preus simbòlics per al desenvolupament de la seva activitat.
- **Assessorament tècnic i jurídic:** Oferir serveis d'acompanyament en matèria legal, fiscal o de gestió interna per a la creació i consolidació d'associacions.

CAPACITACIÓ PER UN VOLUNTARIAT DE QUALITAT

- **Plans de formació gratuïts:** Finançar i impartir cursos de formació per a les persones voluntàries i les responsables d'entitats
- **Escoles de voluntariat:** Crear estructures estables de formació permanent que s'adaptin a les noves necessitats socials i digitals del sector.
- **Guies i recursos didàctics:** Elaborar manuals de bones pràctiques en la gestió del voluntariat i protocols d'acollida.

COORDINACIÓ INSTITUCIONAL

- **Meses i consells de voluntariat:** Crear espais estables de diàleg i governança compartida on participin les entitats, els agents socials i les diferents àrees de l'administració.
- **Transversalitat interna:** Coordinar les accions de suport al voluntariat entre els diferents departaments públics (joventut, serveis socials, medi ambient, cultura).
- **Coordinació administrativa:** Fomentar una comunicació fluida i detecció de bones pràctiques amb altres administracions amb el mateix o diferent nivell, per fomentar l'eficiència i la millora de les polítiques públiques.

POSADA EN VALOR DE L'ACCIÓ VOLUNTÀRIA

- **Premis i reconeixements públics:** Convocar guardons institucionals que premiïn les trajectòries solidàries més destacades de l'any.
- **Valoració del voluntariat:** Incloure l'acció voluntària en la baremació de convocatòries a llocs de treball de la funció pública.
- **Estudis i recerca:** Finançar la generació de coneixement amb informes o diagnosis sobre l'impacte del voluntariat o altres aspectes que enforteixin l'acció solidària.
- **Creació de certàmens culturals** on la temàtica sigui la solidaritat, la participació i el voluntariat.

FACILITAR EL VOLUNTARIAT ENTRE EL PERSONAL DE L'ADMINISTRACIÓ

- **Voluntariat corporatiu públic:** Dissenyar programes perquè els i les treballadores de l'administració puguin col·laborar amb entitats locals durant la jornada laboral.
- **Mesures de conciliació i permisos:** Regular permisos retribuïts o hores de flexibilitat horària per a aquells treballadors públics que exerceixin tasques de voluntariat en situacions d'emergència o de manera regular.
- **Difusió interna:** Utilitzar els canals de comunicació interna de l'administració per promoure accions solidàries, donar a conèixer les entitats de voluntariat i els seus programes entre la plantilla.

LA XARXA DE VOLUNTARIAT

La Plataforma del Voluntariat de les Illes Balears, amb **més de 50 entitats associades**, som la xarxa de voluntariat a les Illes Balears que ens dedicam a: formació, serveis d'assessorament, espais d'intercanvi i col·laboració, promoció del voluntariat i defensa dels interessos de les entitats de voluntariat i de les persones voluntàries.

Oferim col·laboració amb les administracions públiques:

- Treball i **enfortiment del teixit associatiu** i solidari.
- **Línies de finançament** per a entitats de voluntariat.
- **Contacte** amb organitzacions de voluntariat de les Illes Balears per col·laboracions publicoprivades.
- **Actuacions informatives** i eines de sensibilització en l'administració pública.
- **Formacions** sobre voluntariat i la seva normativa dirigides a personal tècnic i responsables públics.
- **Impuls a accions**, línies, estratègies o plans de suport i foment del voluntariat.
- **Bones pràctiques.**

Contacta amb la Plataforma del Voluntariat per sol·licitar suport!
plataformavoluntariat.org/assessorament-administracio

PLATAFORMA
VOLUNTARIAT
ILLES BALEARS

Telèfon gratuït: 900 102 979
www.plataformavoluntariat.org
info@plataformavoluntariat.org
@plataformavoluntariat
@plataformavoluntariat